

**11 mei
2015**

Onderzoek:

'Privacy vs opsporing'

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

Privacy vs opsporing

11 mei 2015

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 20.201 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 29 april tot en met 7 mei 2015. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet:

lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Veel mensen willen best een deel van hun privacy opgeven als dat het opsporen van criminelen makkelijker maakt. Dat blijkt uit onderzoek onder 20.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel samen met het programma De Nationale Misdaadmeter. De meeste deelnemers zijn vóór het instellen van een landelijke DNA-databank en voor uitbreiding van cameratoezicht op straat.

Een meerderheid van de deelnemers is voor de oprichting van een DNA-databank die alleen voor het oplossen van misdaden wordt gebruikt: 44 procent vindt dat iedereen verplicht zijn of haar DNA zou moeten afstaan en nog eens 35 procent vindt dat dat op vrijwillige basis moet kunnen. Slechts 14 procent wil helemaal niet dat er zo'n databank wordt aangelegd.

Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren het cameratoezicht in hun winkel- en uitgaansgebieden uitgebreid en sinds vorig jaar mogen ook mobiele camera's worden gebruikt. Die toename van camera's in Nederland vinden veel mensen (86%) een goede zaak. Negen op de tien mensen hebben er geen bezwaar tegen dat ze zelf door zulke camera's worden vastgelegd.

Grens ligt bij online aftappen

Veel burgers trekken een grens bij het aftappen van online gegevens: ruim acht op de tien (85%) vinden dat politie en veiligheidsdiensten alléén van een verdacht persoon de internet- en telefoondata mogen aftappen en bewaren. Slechts één op de tien (11 procent) vindt dat ze dat van alle burgers zouden mogen doen. Ook geeft een meerderheid (55%) aan dat ze niet willen dat hun eigen dataverkeer in de gaten wordt gehouden door politie en veiligheidsdiensten. Vier op de tien (38% procent) zouden daar geen problemen mee hebben.

2. Privacy versus veiligheid

Er komen de laatste jaren steeds meer middelen met als doel de criminaliteit terug te dringen, die raken aan de privacy van burgers. Denk hierbij bijvoorbeeld aan meer cameratoezicht, het aftappen van telefoon- en internetverkeer en het bewaren van DNA-materiaal. Sommige mensen vinden het goed dat overheid en politie zulke methoden inzetten, omdat het helpt criminaliteit te verminderen. Anderen vinden dat je van burgers die nergens van verdacht worden, de privacy niet mag schenden.

Met welke van de onderstaande stellingen bent u het het meest eens:

'Bij de bestrijding van criminaliteit in Nederland mogen er concessies gedaan worden aan de privacy van burgers':	74%
'Het bestrijden van criminaliteit in Nederland mag op geen enkele manier ten koste gaan van de privacy van burgers':	21%
Weet niet/ geen mening:	5%

Opiniepanel

3. DNA-databank

De moord op Marianne Vaatstra werd in 2012 opgelost omdat mannen in de omgeving van haar woonplaats gevraagd werd DNA af te staan. Sindsdien is door verschillende personen gesuggereerd een landelijke DNA-databank op te richten waar het DNA (vingerafdrukken en wangsljm) van alle Nederlanders in opgeslagen wordt. Dit zou het opsporingspercentage van misdrijven in Nederland kunnen verbeteren.

Niet iedereen is voor: sommige mensen vinden dat het tegen het argument van privacy in druist. Ook zou het dan in de toekomst mogelijk kunnen zijn dat er geen volledig DNA-profiel op de plaats delict wordt gevonden, waardoor ten onrechte sommige mensen als verdachte worden aangemerkt.

Zou u er bezwaar tegen hebben als uw DNA (vingerafdrukken en wangsljm) wordt opgeslagen in een landelijke DNA-databank die alleen voor het oplossen van misdrijven wordt gebruikt?

Ja, daar zou ik bezwaar tegen hebben:	29%
Nee, daar zou ik geen bezwaar tegen hebben:	65%
Weet niet / geen mening:	6%

Wat zou u de beste optie vinden wat betreft de invoering van een landelijke DNA-databank die alleen wordt gebruikt voor het oplossen van misdrijven: moet het verplicht worden, moet je zelf de keuze hebben of je er aan mee wilt doen of moet er helemaal geen DNA-databank komen?

Iedereen zou verplicht moeten worden DNA af te geven voor in de databank:	44%
Iedereen zou zelf de keuze moeten kunnen maken of ze wel of geen DNA af willen geven voor in de databank:	35%
De DNA-databank moet helemaal niet worden ingevoerd:	14%
Weet niet / geen mening:	7%

4. Aftappen online

De politie en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten mogen op dit moment onder strikte voorwaarden aftappen om criminele of terroristische activiteiten te voorkomen. Het gaat om de inhoud van telefoongesprekken, sms- en mms-berichten en internetverkeer.

Sommige mensen willen dat de aftapmogelijkheden van de politie en inlichtingen- en veiligheidsdiensten verruimd worden: dit zou niet meer alleen mogen bij mensen die verdacht worden van een misdrijf, maar bij alle burgers. Ze verwachten dan dat criminelen minder kans krijgen. Anderen vinden de privacy van burgers belangrijker en zijn tegen het verruimen van de aftapmogelijkheden.

Met welke van onderstaande stelling bent u het 't meest eens?

De politie en veiligheidsdiensten mogen alléén een verdacht persoon en zijn directe omgeving online aftappen en er gegevens van opslaan: 85%

De politie en veiligheidsdiensten mogen alle burgers online aftappen en gegevens van ze opslaan: 11%

Weet niet / geen mening: 4%

Geef aan of u het eens of oneens bent met de volgende stelling:

Stelling: 'Nederland wordt er veiliger op als alle burgers online kunnen worden afgetapt.'

Mee eens: 21%

Mee oneens: 64%

Weet niet / geen mening: 15%

Stel dat de politie en veiligheidsdiensten uw dataverkeer op internet in de gaten houden. Zou u daar wel of geen problemen mee hebben?

Daar zou ik wel problemen mee hebben: 55%

Daar zou ik geen problemen mee hebben: 38%

Weet niet / geen mening: 7%

6. Camera toezicht

De overheid heeft de laatste jaren camera's geplaatst in de openbare ruimte – vaak gaat het om uitgaans- en winkelgebieden. Doel ervan is om criminaliteit terug te dringen, of om daders achteraf te identificeren.

Sommige mensen zeggen dat deze camera's vooral helpen om criminelen te pakken, anderen hebben bezwaar tegen de camera's: ze vinden ze vooral een schending van de privacy van mensen.

Het gebruik van cameratoezicht door gemeenten neemt de laatste jaren fors toe.

Vindt u het over het algemeen een goede of een slechte zaak dat er steeds meer cameratoezicht komt in Nederlandse straten?

Een goede zaak:	86%
Een slechte zaak:	9%
Weet niet / geen mening:	5%

Heeft u er zelf bezwaar tegen dat u op straat wordt vastgelegd in bijvoorbeeld een uitgaans- of winkelgebied?

Daar heb ik wel bezwaar tegen:	10%
Daar heb ik geen bezwaar tegen:	88%
Weet niet / geen mening:	2%

1V Opiniepanel